

Agatha Christie

Královná anglickej detektívky

Mačka medzi holubmi

Agatha Christie

Mačka medzi holubmi

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Katarína Jusková
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

Preklad tejto knihy vznikol s podporou Literárneho fondu.

Z anglického originálu Agatha Christie:
Cat Among the Pigeons, ktorý vyšiel vo vydavateľstve
HARPER, an imprint of HarperCollinsPublishers, New York 2011,
preložil Dušan Janák.

*Tento príbeh je vymyslený. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom
autorkinej fantázie alebo sú použité fiktívne. Akákoľvek podobnosť so skutočnými
udalosťami, miestami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.*

Na obálke a titulnom liste je použité oficiálne logo Agathy Christie.

Cat Among the Pigeons © 1959 Agatha Christie Limited.
All rights reserved.

Mačka medzi holubmi © 2015 Agatha Christie Limited.
All rights reserved.

Translation © Dušan Janák 2014
Cover Design © Peter Brunovský 2014
Cover Photo © fotomaster – Fotolia.com
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2015

ISBN 978-80-220-1827-2

PROLÓG

LETNÝ SEMESTER

V škole Meadowbank prebiehal otvárací deň letného semestra. Popoludňajšie slnko svietilo na širokú štrkovú príjazdovú cestu k budove. Dvere hlavného vchodu boli pohostinne otvorené dokorán a v nich, obdivuhodne zladená s ich georgiánskymi rozmermi, stála slečna Vansittartová s dokonalým účesom a v bezchybne ušitom kostýme.

Niektorí menej informovaní rodičia ju pokladali za slávnu slečnu Bulstrodovú, nevediac, že slečna Bulstrodová má vo zvyku utiahnuť sa do akejsi najsvätejšej svätyne, kam malo prístup iba niekoľko vyvolených a privilegovaných.

Po boku slečny Vansittartovej stála príjemná a skúsená slečna Chadwicková, ktorá sa venovala trochu iným otázkam a natoľko zosobňovala Meadowbank, že si bez nej nevedel nikto školu predstaviť. Veď k nej aj vždy patrila. Slečna Bulstrodová a slečna Chadwicková založili školu spolu. Slečna Chadwicková nosila cviker, trochu sa hrbila, staromódne sa obliekala, vyjadrovala sa s prívetivou neurčitosťou, a okrem toho bola skvelá matematická.

V budove sa ozyývali vľúdne slová a frázy na uvítanie z úst slečny Vansittartovej.

„Vitajte, pani Arnoldová! Tak čo, Lydia, ako sa ti páčila okružná plavba za helénskymi pamiatkami? Taká úžasná príležitosť! Máš nejaké pekné fotografie?“

„Áno, lady Garnettová, slečna Bulstrodová dostala váš list týkajúci sa výtvarnej výchovy a všetko je zariadené.“

„Ako sa máte, pani Birdová...? Viete, myslím, že slečna Bulstrodová nebude mať dnes čas to s vami prebrať. Ale keby

ste sa chceli o tom pozhovárať, slečna Rowanová je niekde na blízku.“

„Prešťahovali sme ňa do inej spálne, Pamela. Budeš bývať v zadnom krídle pri jabloni...“

„Áno, lady Violet, počasie bolo túto jar naozaj hrozné. Toto je váš najmladší? Ako sa voláš? Hektor? Máš pekné lietadlo, Hektor.“

„*Très heureuse de vous voir, Madame. Ah, je regrette, ce ne serait pas possible, cette après-midi. Mademoiselle Bulstrode est tellement occupée.*“

„Dobrý deň, pán profesor. Podarilo sa vám vykopať ďalšie zaujímavé veci?“

V malej miestnosti na prvom poschodí písala Ann Shaplandová, sekretárka slečny Bulstrodovej, rýchlo a bezchybne na písacom stroji. Ann bola pôvabná tridsaťpäťročná žena s vlasmi, čo jej krásili hlavu ako čierna saténová čiapka. Keď chcela, vyzerala príťažlivo, ale život ju naučil, že húževnatosťou a schopnosťami často dosiahne viac a vyhne sa trápnyim nepríjemnostiam. V tejto chvíli sa sústreďovala len na to, aby bola dokonalá, aká má byť sekretárka riaditeľky slávnej dievčenskej školy.

Z času na čas, keď vkladala do stroja ďalší papier, vyzrela von oknom a so záujmom pozorovala prichádzajúcich.

Preboha! začudovala sa v duchu. Netušila som, že v Anglicku je ešte toľko osobných šoférov!

Potom sa nevdojak usmiala, keď odplával majestátny rolls a na jeho mieste zastal malý ojazdený austin. Vystúpil z neho utrápený otec s dcérou, ktorá vyzerala oveľa pokojnejšie ako on.

Keď neisto zastal, z budovy sa vynorila slečna Vansittartová a ujala sa ho.

„Major Hargreaves? A toto je Alison? Prosím, poďte dnu. Rada by som vám ukázala Alisoninu izbu. Ja...“

Ann sa uškrnula a písala ďalej.

Stará dobrá Vansittartová, vynikajúca náhradníčka, pomyslela

si. Vie napodobniť všetky ťahy riaditeľky Bulstrodovej. Jednoducho je dokonalá!

Obrovský, takmer neuveriteľne honosný cadillac nastriekany malinovočerveným a azúrovo belasým lakom opatrne vkĺzol (vzhľadom na svoju dĺžku) na príjazdovú cestu a zastal za starodávnym austinom ctihodného majora Alistaira Hargreavesa.

Vodič vyskočil z auta a otvoril dvere. Vystúpil mohutný bradatý počerný muž vo voľnom plášti z ľavej srsti, za ním žena oblečená podľa poslednej parížskej módy a nakoniec štíhle tmavovlasé dievča.

To bude asi tá princezná Akosavolá, pomyslela si Ann. Neviem si ju predstaviť v školskej uniforme, ale zajtra ten zázrak azda uvidíme...

Pri tejto príležitosti sa okrem slečny Vansittartovej zjavila aj slečna Chadwicková.

Odprevadia ich na audienciu, usúdila Ann.

Vzápätí si pomyslela, že napodiv nikomu sa nežiada žartovať o slečne Bulstrodovej. Slečna Bulstrodová je niekto.

Radšej sa sústreď na svoju robotu, moja milá, povedala si, a dopíš tie listy bez chýb.

Niežeby Ann robievala chyby. Zo sekretárskych miest si mohla vyberať. Predtým pracovala ako osobná asistentka výkonného riaditeľa ropnej spoločnosti a osobná sekretárka sira Mervyna Todhuntera, známeho svojimi vedomosťami, prchkosťou a nečitateľným rukopisom. K jej zamestnávateľom patrili aj dvaja ministri a významný štátny úradník. Väčšinou pracovala medzi mužmi. Bola zvedavá, ako sa bude cítiť obklopená samými ženami. Nuž čo, bude to ďalšia skúsenosť! A ešte vždy je tu Dennis! Verný Dennis, či sa vracia z Malajska, z Barmy, z rozličných kútov sveta, vždy ten istý oddaný muž, ktorý ju zakaždým znova žiada o ruku. Zlatý Dennis! Lenže manželstvo s Dennisom by bola strašná nuda!

V najbližšom období jej bude mužská spoločnosť chýbať. Všetude samé učiteľky – ani jeden jediný chlap okrem osemdesiatročného záhradníka.

Tu však Ann čakalo prekvapenie. Pri pohľade z okna zazrela muža, ktorý strihal živý plot hneď za príjazdovou cestou – očividne záhradník, ale určite nie osemdesiatnik. Mladý, tmavovlasý a pekný. Ann si ho chvíľu obzerala – hovorilo sa o akejsi pomocnej sile –, ale toto nebol nijaký vidiecky hlupák. Nuž, dnes ľudia vezmú hocikakú robotu. Možno sa tento mladý muž usiluje dať dokopy peniaze na nejaký projekt, alebo si jednoducho zarobiť na živobytie. Ale živý plot strihá vskutku odborne. Nakoniec to predsa len bude naozaj záhradník!

Vyzerá, že by s ním mohla byť zábava, pomyslela si Ann.

S potešením zistila, že má napísať už iba jeden list, a potom sa môže prejsť po záhrade...

Vychovávateľka slečna Johnsonová mala na poschodí veľa povinností – prideľovala izby, zoznamovala sa s novými žiačkami a vítala staršie.

Bola rada, že sa znova začína škola. Cez prázdniny nikdy nevedela, čo s voľným časom. Mala dve vydaté sestry, u ktorých sa striedavo zdržiavala, ale tie, prirodzene, väčšmi zaujímali vlastné záležitosti a rodina ako Meadowbank. Zatiaľ čo slečnu Johnsonovú, aj keď mala rada svoje sestry, v skutočnosti zaujímal iba Meadowbank. Áno, je skvelé, že semester sa už začal...

„Slečna Johnsonová?“

„Prosím, Pamela?“

„Pozrite, slečna Johnsonová, tuším sa mi voľačo rozbilo v kufri. Vytieklo mi to na ostatné veci. Myslím, že olej na vlasy.“

„Ach jaj!“ vzdychla si slečna Johnsonová a náhlila sa na pomoc svojej zverenkyne.

Po trávniku za štrkovou príjazdovou cestou sa prechádzala mademoiselle Blancheová, nová učiteľka francúzštiny. Uzanlivo si obzrela silného mladého muža, ktorý strihal živý plot.

Assez bien, pomyslela si.

Štíhlu a drobnú mademoiselle Blancheovú si človek sotva všimol, zato ona si všímala všetko. Skízlá pohľadom na rad áut mie-

riacich k hlavnému vchodu a odhadovala ich cenu. Tento Meadowbank je naozaj *formidable*! V duchu zrátala zisk, aký prináša slečna Bulstrodovej.

Áno, naozaj! *Formidable*!

Slečna Richová, učiteľka angličtiny a zemepisu, sa rýchlymi krokmi blížila k budove a občas sa potkla, lebo ako zvyčajne sa zabudla pozeráť pod nohy. Vlasy sa jej, tiež ako zvyčajne, uvoľnili z uzla. Na nepeknej tvári sa zračil dychtivý výraz.

Byť znova späť! vravela si. Byť tu... Akoby prešli dlhé roky... Vtom sa potkla o hrable.

Mladý záhradník vystrel ruku a povedal: „Opatrne, slečna.“

„Ďakujem,“ utrúsila Eileen Richová, a ani naňho nepozrela.

Slečna Rowanová a slečna Blakeová, dve mladšie učiteľky, pomaly kráčali k športovému pavilónu. Slečna Rowanová bola štíhla, tmavovlasá a horlivá, slečna Blakeová okrúhla a plavovlasá. Živo preberali svoje nedávne dobrodružstvá vo Florencii: obrazy a sochy, čo videli, rozkvitnuté ovocné stromy a pozornosti (dúfali, že s neslušným zámerom) dvoch mladých talianskych džentlmenov.

„Pravdaže, každý vie, akí sú Taliani,“ povedala slečna Blakeová.

„Nemajú zábrany,“ prisvedčila slečna Rowanová, ktorá vyštudovala ekonómiu a psychológiu. „Pôsobia životaschopne, ale nevedia sa ovládať.“

„Na Giuseppa však urobilo veľký dojem, keď sa dozvedel, že učím na Meadowbanku,“ spomínala slečna Blakeová. „Hneď sa správaj úctivejšie. Jedna jeho sesternica by sem chcela nastúpiť, ale slečna Bulstrodová si nebola istá, či sa nájde voľné miesto.“

„Meadowbank je naozaj významná škola,“ poznamenala spokojne slečna Rowanová. „Ten nový športový pavilón vyzerá veľmi pôsobivo. Neverila som, že bude načas hotový.“

„Slečna Bulstrodová sa vyjadrila, že musí byť,“ uzavrela slečna Blakeová tónom človeka, čo povedal posledné slovo. „Ach,“ vyhrkla prekvapene vzápätí.

Dvere na športovom pavilóne sa prudko otvorili a zjavila sa v nich kostnatá mladá žena s ryšavými vlasmi. Vrhla na nich ostrý, nepriateľský pohľad a rýchlo sa vzdialila.

„To bude isto nová telocvikárka,“ usúdila slečna Blakeová. „Taká nevychovanosť!“

„Nie práve príjemný prírastok do učiteľského zboru,“ prisvedčila slečna Rowanová. „Slečna Jonesová bola vždy taká priateľská a spoločenská!“

„Doslova na nás zazerala,“ rozhorčovala sa slečna Blakeová. Obidve sa cítili dotknuté.

Pracovňa slečny Bulstrodovej mala okná na dve strany. Z jedného bolo vidieť na príjazdovú cestu a trávnik za ňou, z druhého na záhon rododendronov za budovou. Bola to pôsobivá miestnosť a slečna Bulstrodová bola dokonca viac ako pôsobivá žena. So svojou výškou, starostlivo upravenými šedivými vlasmi, sivými očami iskriacimi humorom a energickými ústami vyzerala veľmi vznešene. Škola za svoju povesť (a Meadowbank patril k najúspešnejším súkromným školám v Anglicku) vďačila výlučne osobnosti svojej riaditeľky. Bola to veľmi drahá škola, ale o to až tak nešlo. Najlepšie by sa to dalo vyjadriť slovami, že hoci vás obrali o ťažké peniaze, stálo to za to.

Vašu dcéru vychovávali a vzdelávali tak, ako ste si želali nielen vy, ale aj slečna Bulstrodová, pričom spojenie týchto dvoch postupov očividne viedlo k obojstrannej spokojnosti. Vďaka vysokému školnému mohla slečna Bulstrodová zamestnávať potrebný personál. Škola sa neorientovala na masovosť, ale na individuálny prístup, no zároveň tu vládla disciplína. Disciplína bez komandovania, znelo heslo slečny Bulstrodovej. Zastávala názor, že disciplína dodáva dievčatám sebadôveru a pocit bezpečia; komandovanie, naopak, vyvoláva nespokojnosť. Jej žiaci tvorili pestré spoločenstvo. Bolo medzi nimi niekoľko cudzincov z dobrých rodín, často aj z kráľovských. Chodili sem tiež dievčatá z dobrých alebo bohatých anglických rodín, ktoré chceli získať vzdelanie v oblasti kultúry a umenia zároveň so vše-

obecnyými poznatkami o živote a spoločnosti, aby sa z nich stali príjemné a dobre vychované mladé dámy, schopné zapojiť sa do inteligentného rozhovoru na akúkoľvek tému. Boli tu dievčatá, ktoré sa chceli usilovne učiť, zložiť prijímacie skúšky na univerzitu a nakoniec získať vysokoškolský diplom, a na to potrebovali iba dobrú výučbu a osobitnú pozornosť. Boli tu dievčatá, ktoré odmietavo reagovali na školský režim bežného typu, ale slečna Bulstrodová mala svoje pravidlá – neprijímala hlupane ani mladistvé delikventky. Dávala prednosť dievčatám, ktorých rodičia sa jej pozdávali, a takým, u ktorých sama postrehla prísľub ďalšieho rozvoja. Vek žiačok bol rozmanitý. Niektoré by v minulosti označili za dospelé, iné boli ešte takmer deti. Podaktoré mali rodičov v cudzine, a pre tie pripravovala slečna Bulstrodová zaujímavý prázdninový program. Posledný a rozhodujúci verdikt pri prijímaní vynášala sama.

Teraz stála pri kozube a počúvala mierne uľňukaný hlas pani Hopeovej. Veľmi prezieravo neponúkla návštevníčku, aby si sadla.

„Viete, Henrietta je veľmi citlivá. Naozaj neobyčajne citlivá. Náš lekár hovorí...“

Slečna Bulstrodová chápavo prikývla a potlačila štipľavú poznámku, čo sa jej neraz drala na jazyk. Či nevieš, ty hlupaňa, že to o svojom decku tvrdí každá bláznivá mater?

Prehovorila však hlasom plným pochopenia: „Nemusíte sa znepokojovať, pani Hopeová. Slečna Rowanová, členka nášho pedagogického zboru, je kvalifikovaná psychologička. Som si istá, že budete prekvapená, ako sa Henrietta (milé, inteligentné a pre teba až pridobré dieťa) u nás zmení po jednom či dvoch semestroch.“

„Ach, viem. S dievčaťom Lambethovcov ste spravili zázrak – hotový zázrak! Takže si nerobím starosti. A ja – ach áno, bola by som zabudla. O šesť týždňov ideme do južného Francúzska. Myslela som, že vezmem so sebou aj Henriettu. Trochu by si tam oddýchla.“

„Obávam sa, že to nepôjde,“ povedala rázne slečna Bulstro-

dová s milým úsmevom, akoby jej požiadavke práve vyhovel, a nie ju odmieta.

„Ach! Ale...“ Na popudlivej tvári pani Hopeovej sa zjavilo podráždenie. „Žiaľ, musím na tom trvať. Napokon, je to moje dieťa.“

„Pravdaže. Ale toto je moja škola!“ zdôraznila slečna Bulstrodová.

„Hádam si môžem vziať dcéru zo školy, kedykoľvek budem chcieť, či nie?“

„Ale isteže,“ prisvedčila slečna Bulstrodová. „Môžete. Pravdaže môžete. Ale ja ju potom neprijmem naspäť.“

Pani Hopeová sa teraz naozaj rozčúlila. „Vzhľadom na vysoké školné, čo tu platím...“

„Presne tak,“ prisvedčila slečna Bulstrodová. „Vy ste si pre svoju dcéru vybrali moju školu, ak sa nemýlim. Potom ju berte takú, aká je, alebo si vyberte inú. Presne ako ten váš rozkošný model od Balenciagu, čo máte na sebe. Je od Balenciagu, pravda? Aké príjemné stretnúť ženu s takým vyberaným vkusom!“

Chytila pani Hopeovú za ruku, potriasla ňou a nenápadne ju viedla ku dverám.

„Nerobte si nijaké starosti. A tu na vás čaká Henrietta.“ (Uznanlivo pozrela na Henriettu, naozaj milé, rozvážne a inteligentné dievča, ktoré by si zaslúžilo lepšiu matku.) „Margaret, odprevaď Henriettu Hopeovú k slečne Johnsonovej.“

Slečna Bulstrodová sa vrátila do pracovne a o chvíľu už rozprávala po francúzsky. „Ale isteže, excelencia, vaša neter môže študovať moderné tance. Pre spoločenský život je to veľmi dôležité. A rovnako aj jazyky sú veľmi potrebné.“

Ďalších návštevníkov ohlásil taký silný závan drahého parfu mu, že slečnu Bulstrodovú takmer omráčil.

Určite toho na seba vyleje každý deň celú fľašu, pomyslela si slečna Bulstrodová, keď vítala vyberane oblečenú počernú ženu.

„*Enchantée, madame.*“

Madame sa pôvabne zachichotala.

Mohutný bradatý muž v orientálnom odeve chytil slečnu Bul-

strodivú za ruku, sklonil sa k nej a povedal dokonalou angličtinou: „Mám česť zveriť vám princeznú Šaistu.“

Slečna Bulstrodivá vedela všetko o novej žiačke, ktorá prišla zo školy vo Švajčiarsku, nevedela však celkom odhadnúť muža, čo ju sprevádzal. Usúdila, že sám emir to nebude, možno minister alebo *chargé d'affaires*. Ako vždy, keď mala pochybnosti, použila osvedčené oslovenie *excelencia*, a ubezpečila ho, že princeznej Šaiste sa dostane tej najlepšej starostlivosti.

Šaista sa zdvorilo usmievala. Bola tiež módné oblečená a navoňaná. Slečna Bulstrodivá vedela, že princezná má pätnásť rokov, ale ako mnohé dievčatá z Blízkeho východu a Stredomoria vyzerala staršia – celkom dospelá. Slečna Bulstrodivá sa s ňou porozprávala o študijných plánoch a s úľavou zistila, že Šaista pohotovo odpovedá skvelou angličtinou a nechichoce sa. V skutočnosti bolo jej správanie uhladenejšie ako neslušné spôsoby mnohých pätnásťročných anglických školáčok. Slečna Bulstrodivá často rozmyšľala, či by nebolo vhodné poslať anglické dievčatá do krajín Blízkeho východu, aby sa tam naučili zdvorilosti a dobrým spôsobom. Obidve strany si vymenili ešte niekoľko komplimentov, a potom bola miestnosť opäť prázdna, no presýtená takým ťažkým parfumom, že slečna Bulstrodivá otvorila dokedorán obidve okná, aby ju vyvetrala.

Ďalšími návštevníčkami boli pani Upjohnová a jej dcéra Julia. Príjemná pani Upjohnová sa blížila k štyridsiatke, mala pieskovo svetlé vlasy, pehy a klobúk, čo jej nepristalo, očividne ústupok tejto významnej udalosti, lebo zrejme patrila k ženám, ktoré spravidla klobúk nenosia.

Julia bolo jednoduché pehavé dievča s inteligentným čelom a pokojným výrazom. Rýchlo prebrali úvodné formality a Margaret mala odviesť Juliu k slečne Johnsonovej. Dievča pri odchode veselo povedalo: „Tak ahoj, mami. A keď teraz nebudem doma, zapaluj plynový ohrievač veľmi opatrne.“

Slečna Bulstrodivá sa s úsmevom obrátila k pani Upjohnovej, ale neponúkla ju, aby si sadla. Bolo totiž možné, že aj keď Julia pôsobí ako veselé rozumné dievča, jej matka pocíti potrebu vy-

svetľovať, že jej dcéra je veľmi citlivá. „Chcete mi o Julii povedať niečo osobité?“ spýtala sa.

Pani Upjohnová veselo odvetila: „Ani nie, nemyslím. Julia je celkom obyčajné dievča, úplne zdravé a tak. Podľa mňa je aj dosť rozumná, ale to si zvyčajne myslia všetky matky o svojich deťoch, či nie?“

„Nie všetky matky sú rovnaké!“ utrúsila rezervovane slečna Bulstrodová.

„Úžasné, že sem mohla nastúpiť,“ pokračovala pani Upjohnová. „V podstate jej to platí moja teta, alebo aspoň prispieva. Sama by som si to nemohla dovoliť. Ale mám z toho veľkú radosť. A Julia takisto.“ Pristúpila k oknu a obdivne povedala: „Akú máte krásnu záhradu! A tak pekne upravenú. Isto zamestnávate veľa šikovných záhradníkov.“

„Mali sme trochu,“ vysvetľovala slečna Bulstrodová, „ale dvaja odišli, tak sme zatiaľ najali iba jedného pomocníka z okolia.“

„Pravda, dnes je problém v tom,“ pokračovala pani Upjohnová, „že človek, ktorého voláme záhradníkom, zvyčajne nie je záhradník, ale povedzme mliekar, čo si chce vo voľnom čase privyrobiť, alebo nejaký osemdesiatročný starec. Zavšes si vravím – no toto!“ zvolala pani Upjohnová, ešte vždy hľadiac z okna. „Naozaj čudné!“

Slečna Bulstrodová nevenovala jej zvolaniu toľko pozornosti, ako by mala. Vtedy totiž letmo vyzrela z druhého okna smerom k rododendronovým kríkom a uvidela čosi vskutku neradosť: po chodníku sa netackal nikto iný ako lady Veronika Carlton-Sandwaysová s veľkým čiernym zamatovým klobúkom posunutým nabok. Niečo si mrmlala a očividne bola riadne chytaná.

U lady Veroniky to nebolo nič prekvapujúce. Bola to šarmantná, príjemná žena a svojim dcéram dvojčatám hlboko oddaná matka, kým ako sa vraví, mala jasnú myseľ, ale, žiaľ, v nepredvídateľných chvíľach jasnú myseľ nemávala. Jej manžel major Carlton-Sandways to napodiv znášal dobre. Žila s nimi aj sesterica, ktorá dozerala na lady Veroniku a podľa potreby ju odvied-

la preč. Na športový deň prišla lady Veronika pod bdelym dozom majora aj sesternice celkom triezva a elegantne oblečená ako vzorná matka.

Stávalo sa však, že lady Veronika ušla svojim ochrancom, opila sa a vybrala sa rovno za dcérami, aby ich ubezpečila o svojej materinskej láske. Dvojčatá pricestovali skorým raňajším vlakom, ale lady Veroniku nik neočakával.

Pani Upjohnová ešte vždy čosi rozprávala, ale slečna Bulstrodomá už nepočúvala. Uvažovala, čo podniknúť, lebo jej neušlo, že lady Veronika sa nebezpečne blíži k agresívnemu štádiu opitosti. Zrazu však ako na zavolanie poklusom pribehla trochu zadychčaná slečna Chadwicková. Verná Chaddy, pomyslela si slečna Bulstrodomá. Vždy sa dá na ňu spoľahnúť, či už ide o prerezanú tepnu alebo potrundženého rodiča.

„To je nehorázne!“ kričala lady Veronika. „Pokúšali sa ma zadržáť... Nechceli, aby som sem chodila, ale aj tak som s Edith vybabrala. Šla som si akože zdriemnuť, vzala som auto a zdúchla tej hlupani... Obyčajná stará dievka... ani jeden chlap by na ňu nepozrel dva razy... Cestou ma otravovali policajti... vraj nie som schopná šoférovať... Hlúposť... Idem povedať slečne Bulstrodomovej, že si beriem dievčatá domov... chcem ich mať doma... materinská láska. Úžasná vec, materinská láska...“

„Výborne, lady Veronika,“ upokojovala ju slečna Chadwicková. „Potešilo nás, že ste prišli. Rada by som vám ukázala najmä nový športový pavilón. Isto sa vám bude páčiť.“

Šikovne obrátila neisté kroky lady Veroniky opačným smerom a viedla ju preč od budovy.

„Myslím, že tam nájdeme aj vaše dcéry,“ vyhlásila veselo. „Športový pavilón je naozaj krásny, nové skrinky a sušiareň na plavky...“ Ich hlasy sa vzdľaľovali.

Slečna Bulstrodomá ich sledovala pohľadom. Lady Veronika sa raz pokúsila vytrhnúť a vrátiť do budovy, ale slečna Chadwicková si s ňou poradila. Zmizli za krami rododendronov, smerujúc k vzdialenému športovému pavilónu.

Slečna Bulstrodomá si uľahčene vydýchla. Skvelá Chaddy!

Spôľahlivá ako zvyčajne! Staromódna – okrem matematiky nie najbystrejšia –, ale vždy pripravená riešiť nepríjemné situácie.

Previnilo sa obrátila k pani Upjohnovej, ktorá medzitým živo hovorila ďalej.

„... aj keď, pravdaže, nešlo nikdy o nič nebezpečné. Nijaké zoskoky padákom, sabotáže alebo kuriérske úlohy. Na to by som nemala dosť odvahy. Väčšinou to boli nudné kancelárske práce a kreslenie. Mám na mysli zakresľovanie kadečoho do máp, ale nešlo o nič dôležité. Aj to však bolo niekedy vzrušujúce a často zábavné, ako vravím: všetci tajní agenti sa navzájom sledovali po celej Ženeve, všetci sa poznali z videnia a často skončili v tom istom bare. Vtedy som, samozrejme, nebola ešte vydatá. Bola to fakt psina.“ Odrazu zmĺkla a ospravedlňujúco, priateľsky sa usmiala. „Prepáčte, že som sa tak rozrečnila. Oberám vás o čas, a vy ešte musíte prijať toľkých ľudí!“ Podala riaditeľke ruku, rozlúčila sa a odišla.

Slečna Bulstrodová chvíľu zamračene stála. Akýsi inštinkt ju varoval, že jej možno uniklo niečo dôležité.

Potlačila ten pocit. Dnes je predsa otvárací deň letného semestra a musí sa ešte stretnúť s mnohými rodičmi. Nikdy nebola jej škola väčšmi populárna a nedosiahla väčší úspech. Meadowbank bol na vrchole.

Nemohla tušiť, že o niekoľko týždňov zaplaví Meadowbank more problémov a že určité udalosti sa už dali do pohybu...

PREVRAT V RAMATE

1

Asi dva mesiace pred prvým letným semestrom v Meadowbanku došlo k istým udalostiam, ktoré mali pre slávnu dievčenskú školu nečakané dôsledky.

V paláci v Ramate sedeli dvaja mladí muži, pofajčievali a rozmýšľali o najbližšej budúcnosti. Jeden z nich, tmavovlasý, s hladkou olivovou pľetou a veľkými melancholickými očami, bol princ

Ali Júsuf, dedičný šejk Ramatu, neveľkej krajiny, ktorá napriek malej rozlohe patrila k najbohatším štátom na Blízkom východe. Druhý mladík mal vlasy pieskovej farby, bol pehavý a okrem slušného platu, čo poberal ako osobný pilot jeho výsosti princa Aliho Júsufa, viac-menej bez peňazí. Aj pri rozdielnom spoločenskom postavení sa však k sebe správali ako seberovní. Chodili do tej istej súkromnej strednej školy a odvtedy sa priateli.

„Strieľali na nás, Bob,“ povedal takmer neveriaco princ Ali.

„Jasně, že na nás strieľali,“ prisvedčil Bob Rawlinson.

„A mysleli to vážne. Chceli nás zostreliť.“

„Tie svine to fakt mysleli vážne,“ povedal zachmúrene Bob.

Ali sa na chvíľu zamyslel. „Asi nemá význam skúsiť to znova.“

„Druhý raz by sme nemuseli mať šťastie. Priznajme si, Ali, prídlho sme to odkladali. Mal si vypadnúť už pred dvoma týždňami. Vrav som ti to.“

„Človek nerád uteká,“ povedal vládca Ramatu.

„Chápem Ťa. Ale spomeň si, čo Shakespeare či kto z básnikov napísal o tých, ktorí ujdú, aby mohli bojovať znova.“

„Keď si pomyslím,“ vzdychol rozčítene mladý princ „koľko peňazí tu šlo na sociálnu starostlivosť! Nemocnice, školy, zdravotníctvo...“

„Nemohlo by niečo urobiť veľvyslanectvo?“ skočil mu do reči Bob Rawlinson.

Ali Júsuf očervenel od hnevu. „Uchýliť sa na vaše veľvyslanectvo? To nikdy. Extrémisti by zrejme vtrhli aj ta – nerešpektovali by diplomatickú imunitu. Navyše, keby som to spravil, bol by to naozaj koniec! Aj tak ma obviňujú hlavne z toho, že som prozápadný.“ Vzdychol si. „Ťažko to pochopiť.“ Jeho hlas znel zasnene, odrazu vyzeral mladšie ako na svojich dvadsaťpäť rokov. „Môj starý otec bol krutý vládca, ozajstný tyran. Mal stovky otrokov a surovo s nimi zaobchádzal. V kmeňových vojnách nemilosrdne zabíjal svojich nepriateľov a dával ich popravovať hroznými spôsobmi. Stačilo zašepkať jeho meno, a každý zbledol. A predsa – dodnes je legendou! Obdivujú ho! Vážia si

ho! Veľký Ahmad Abdulláh! A ja? Čo som urobil ja? Zriadil som nemocnice a školy, zaviedol sociálnu starostlivosť a staval byty... všetko, o čo ľudia údajne stoja. Alebo nestoja? Alebo by radšej dali prednosť vláde teroru ako za čias môjho starého otca?“

„Asi áno,“ povedal Bob Rawlinson. „Znie to trochu čudne, no je to tak.“

„Ale prečo, Bob? Prečo?“

Bob Rawlinson si vzdychol, zahniezdil sa a pokúsil vysvetliť svoje pocity. Dalo mu veľa námahy, aby sa vyjadril zrozumiteľne.

„Nuž čo,“ začal, „zrejme im v podstate robil divadlo. Potrpel si na veľikášske gestá, ak vieš, čo mám na mysli.“

Pozrel na priateľa, ktorý rozhodne nepôsobil veľikášsky. Ali bol príjemný tichý slušný chlapík, úprimný a nerozhodný, a Bob ho mal zato rád. Nebol ani výstredný, ani násilnícky, a zatiaľ čo u Angličanov výstredné a násilnícke povahy vzbudzujú rozpaky a nie sú veľmi obľúbené, na Blízkom východe to podľa Boba bolo inak.

„Ale demokracia...“ začal Ali.

„Ech, demokracia...“ mávol fajkou Bob. „To slovo si všade vysvetľujú inak. Jedno je však isté. Nikde neznamená to, čo pod ním pôvodne mysleli starí Gréci. Stavím sa, o čo chceš, že ak ťa odtiaľto vyženú, k moci sa dostane nejaký utáraný podvodník, bude sa chvastať, hrať na všemohúceho a vešať alebo stínať hlavy všetkým, ktorí sa odvážia s ním v niečom nesúhlasiť. A zapamätaj si, aj on bude tvrdiť, že je to demokratická vláda – vláda ľudu a pre ľud. A ľuďom sa to akiste bude páčiť. Bude to vzrušujúce. Každú chvíľu potečie krv.“

„Nie sme predsa divosi! Dnes sme už civilizovaní.“

„Sú rozličné druhy civilizácie,“ prehodil neurčito Bob. „Aj tak si myslím, že v každom z nás je čosi z divocha, stačí si nájsť dobrú výhovorku, prečo sme ho pustili z reťaze.“

„Asi máš pravdu,“ prikývol zachmúrene Ali.

„Zdá sa,“ pokračoval Bob, „že v dnešných časoch ľudia nikde

nestoja o človeka so štipkou zdravého rozumu. Nikdy som nebol veľmi bystrý, sám to dobre vieš, Ali. Často si však vravím, že svet potrebuje práve tú štipku zdravého rozumu.“ Odložil fajku a oprel sa v kresle. „Ale nechajme to tak. Teraz ide o to, ako ťa odtiaľto dostať. Poznáš v armáde niekoho, komu môžeš s istotou dôverovať?“

Princ Ali Júsuf pomaly pokrútil hlavou. „Pred dvoma týždňami by som ti povedal áno. Ale teraz neviem... nemôžem si byť istý.“

Bob prikývol. „To je ten problém. A v tomto tvojom paláci mi naskakujú zimomriavky.“

Ali rezignovane prisvedčil. „Áno, všade v paláci sú špehovia... Všetko počujú... o všetkom vedia.“

„Dokonca aj v hangároch...“ Bob sa odmlčal. „Starý Ahmad je spoľahlivý. Má akýsi šiesty zmysel. Prichytil jedného mechanika, ako sa babre v lietadle – chlapa, o ktorom by som prisahal, že je stopercentne spoľahlivý. Pozri, Ali, ak sa máme pokúsiť dostať ťa preč, musí to byť čím skôr.“

„Viem – viem. Myslím – teraz som si tým už istý –, že ak ostanem, zabijú ma.“ Vyslovil to celkom pokojne, bez najmenšieho náznaku paniky, akosi odosobnene.

„Aj tak je pravdepodobné, že pritom zahynieme,“ varoval ho Bob. „Vieš, ak chceme uniknúť, budeme musieť letieť na sever. Lenže to znamená preletieť ponad hory, a v tomto ročnom období...“ Pokrčil plecami. „Ver mi, je to čertovsky riskantné.“

Ali Júsuf sa zatváril znepokojene. „Keby sa ti niečo stalo, Bob...“

„O mňa si nerob starosti, Ali. To som nemal na mysli. Ja predsa nie som dôležitý. Aj tak som chlapík, ktorý sa skôr či neskôr určite zabije. Večne vymýšľam kadejaké bláznovstvá. Skôr ide o teba. Nechcem ťa na nič nahovárať. Keby aspoň časť armády ostala lojálna...“

„Nepáči sa mi predstava, že by som mal ujsť,“ povedal jednoducho Ali. „Nijako však netúžim byť mučeníkom a dať sa roztrhať

na kusy rozvášneným davom.“ Chvíľu mlčal. „Dobre teda,“ vzdychol si napokon. „Skúsime to. Kedy?“

Bob pokrčil plecami. „Čím skôr, tým lepšie. Musíme sa nejako nenápadne dostať na letisko... Čo keby si povedal, že si chceš pozrieť stavbu novej cesty pri Al Džazare? Náhlly vrtoch. Vyras dnes popoludní. A keď budeš prechádzať popri letisku, daj zastaviť – budem mať lietadlo pripravené na štart. Napadne ti, že si chceš obzrieť tú stavbu zo vzduchu, chápeš? Odštartujeme, a zbohom! Pravdaže, nemôžeme si brať nijakú batožinu. Všetko sa musí zbehnúť nečakane.“

„Nechcem si brať so sebou nič – okrem jednej veci...“

Úsmev šejkovu tvár celkom zmenil, vyzeral ako iný človek. Už to nebol moderný, sebavedomý, západnou výchovou ovplyvnený mladý muž – v jeho úsmeve sa zračila všetka ľstivosť a prefíkanosť rasy, vďaka ktorým prežili celé pokolenia jeho predkov.

„Si môj priateľ, Bob, uvidíš.“

Siahol si pod košeľu, chvíľu hľadal, a vzápätí vytiahol semišový meštek.

„Toto?“ Bob zvrátil obrvy a zatváril sa nechápavo.

Ali rozviazal meštek a vysypal ho na stôl.

Bob na chvíľu zatajil dych, potom prekvapene zahvízdal. „Preboha! Sú pravé?“

Aliho to pobavilo. „Isteže sú pravé! Väčšina z nich patrila môjmu otcovi. Každý rok si obstaral nový. Ja takisto. Pochádzajú z rôznych miest, pre našu rodinu ich kupovali dôveryhodní ľudia v Londýne, v Kalkate, v Južnej Afrike. Je to súčasť našej rodinnej tradície. Mať ich pri sebe pre prípad núdze.“ Vecne dodal: „Dnes majú hodnotu okolo trištvrté milióna.“

„Trištvrté milióna libier?“ Bob znova zahvízdal, začrel rukou do kamienkov a presýpal si ich pomedzi prsty. „Fantastické! Ako v rozprávke. Človeku to vyrazí dych.“

„Áno.“ Počerný mladík prikývol. Na tvári sa mu opäť zjavila prefíkanosť sprevádzaná dlhoročnou únavou. „Keď ide o draho-kamy, ľudia sa menia. Za klenotmi sa vždy ťahá stopa násilia.“

Smrť, krv, vražda. A najhoršie sú ženy. Pre ženy neznamenajú len hodnotu, ale drahokamy ako také. Šalejú z nich. Chcú ich vlastniť, nosiť na šiji či na hrudi. Nezveril by som ich nijakej žene. Tebe ich však zverím.“

„Mne?“ začudoval sa Bob.

„Áno. Nechcem, aby padli do rúk mojich nepriateľov. Neviem, kedy vzbura proti mne vypukne. Možno je naplánovaná už na dnes. Možno popoludní už nebudem nažive a nedostanem sa na letisko. Vezmi tie kamene a urob, čo sa bude dať.“

„Ale... nerozumiem tomu. Čo mám s nimi spraviť?“

„Nejako zariadiť, aby sa dostali z krajiny.“ Ali pokojne hľadel na rozrušeného priateľa.

„Chceš povedať, že ich mám odtiaľto vyniesť namiesto teba?“

„Dá sa to tak povedať. Som však presvedčený, že vymyslíš lepší spôsob, ako ich prepraviť do Európy.“

„Počkaj, Ali, veď ja nemám ani potuchy, ako zorganizovať čosi také.“

Ali sa oprel v kresle a pobavene sa usmieval. „Zato máš zdravý rozum. A si čestný. Pamätám sa, že v škole si vždy prišiel s nejakým skvelým nápadom... Dám ti meno a adresu človeka, ktorý robí pre mňa podobné veci – teda pre prípad, že to neprežijem. Netvár sa tak utrápene, Bob. Urob, čo sa bude dať. Viac od teba nežiadam. Nebudem ti zazlievať, ak nepochodíš. Bude to Alahova vôľa. Ja to mám jednoduché. Len nechcem, aby tieto kamene našli pri mojom mŕtvom tele. Čo sa týka ostatného...“ pokrčil plecami, „bude, ako som vravel. Všetko sa skončí tak, ako si bude želať Alah.“

„Si blázon!“

„Nie, som iba fatalista, to je všetko.“

„Ale pozri, Ali. Práve si povedal, že som čestný človek. Lenže trištvrte milióna... Nemyslíš, že to môže podkopať počestnosť každého človeka?“

Ali Júsuť láskavo pozrel na priateľa. „Je to možno čudné, ale v tomto smere nemám nijaké pochybnosti,“ povedal.